

# ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΥ

ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Ὁ κ. Εὐστράτιος Σ. Ἰορδανίδης ἐκ Καϋστρίου ἐν Λυδία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀσχολούμενος ἀπὸ τοῦ 1894 μὲ μεταλλευτικὰς ἀνιχνεύσεις, μοὶ ἔστειλεν ἐπιστολὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγω τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας θέσεις ἐν αἷς οὗτος ἀπήντησε ἀρχαίας μεταλλεύσεις καὶ ὄρυκτὰ ὑδραργύρου ἢ καὶ ἀνεκάλυψε τοιαῦτα, ὡς ἐν Καρακιλλσέ. Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἦτο ἄγνωστος ἡ ἐμφάνις τοιούτων ὑδραργυρικῶν μεταλλευμάτων ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

1) Ἐν *Κιλβιανῶ* πεδίῳ τῶν βορειοανατολικῶν ὑπωρειῶν τοῦ ὄρους *Μεσσωγίδος* παρὰ τὴν Νικαίαν τῆς Λυδίας, ὑπάρχουσιν ἀρχαῖα φρέατα καὶ ὑπόνομοι δι' ὧν ἐτελεῖτο ἐξόρυξις κινναβάρεως περὶ οὗ ἀναφέρει καὶ ὁ Πλίνιος.

2) Ἐτι ἀνατολικώτερον τῆς *Μεσσωγίδος* ἐν τῷ χωρίῳ *Χαλίκιο* (Παλαιάμπολι) εἶδε φλέβα ἐκ κινναβάρεως διευθυνομένην ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ 0.10 πάχους. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὁ Γάλλος μεταλλειολόγος *Mourin* ἐπεχείρησε μεταλλομαστεύσεις.

3) Μεταξὺ τῶν χωρίων *Μάνδα* τῶν Κλημακινῶν κατοικιῶν καὶ πρὸ τῆς κώμης *Σαυεδινῶν* εὔρεν ἐπίσης φλέβα διαπερῶσαν τοὺς σχιστολίθους.

4) Πλησίον τῶν *Σαυεδινῶν*, ἐν τινι ρεύματι, τὸ κιννάβαρι ἐμφανίζεται κατὰ νεφροειδῆ σώματα.

5) Δυτικώτερον τῶν θέσεων τούτων, ἐπὶ τοῦ ὄρους *Μεσσωγίδος* παρὰ τὸ χωρίον *Καρακιλλέ*, πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐφέσου ἀνεκάλυψε κιννάβαρι μετὰ σιδηροπυρίτου καὶ χαλαζίου ἐντὸς σχιστολίθων. Αἱ τελεσθεῖσαι βραδύτερον ἔρευναι κατέδειξαν ὅτι ὑπὸ ἔποψιν ποσότητος ἢ θέσις αὕτη εἶνε ἡ σπουδαιότερα.

6) Καὶ εἰς διάφορα ἄλλα σημεία τῆς *Μεσσωγίδος* παρὰ τοῖς χωρίοις *Stabibler, Dambunar* (κατεστραμμένον ὑδραγωγεῖον τῆς Ἐφέσου), ἐμφανίζεται ἐπίσης κιννάβαρι.

7) Ἐν τῇ χερσοννήσῳ *Ἐρυθραὶ* ἐπὶ τοῦ ὄρους *Μίμαι* (Βὸζ-Δάγ) παρὰ τὸ χωρίον *Μοναστήρι* τῆς *Μελαίνης* ἄκρας (*Καραβουρνου*) ἀπαντᾶται κοίτη ἐκ χαλαζίου μετὰ κινναβάρεως καὶ αὐτοφυοῦς ὑδραργύρου κατὰ μικρὰς σταγόνας.

Τὰ ἐν *Κωνσταντινουπόλει* καταστήματα τῶν κυρίων *Βίτελ* λαβόντα τὴν παραχώρησιν τῶν μεταλλευμάτων τοῦ ὑδραργύρου ἤρξαντο πρὸ ὀλίγου τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν.

Περὶ τῆς γεωλογικῆς συστάσεως τῆς *Λυδίας*, ἐν ἣ ἐμφανίσεις τοῦ ὑδραργύρου καὶ τῆς χερσοννήσου τῶν *Ἐρυθρῶν*, ἴδε 5' τόμον «*Ἀρχιμήδους*», σελ. 112: Περὶ ὑδραργύρου ἐν γένει καὶ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ παραγωγῆς αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, Ἰούνιος 1906.

Α. ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ